

MONITOR PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ A JUDIKATURY

(A) PRÁVNÍ PŘEDPISY

(1) NOVELA ZÁKONÍKU PRÁCE A S TÍM SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

- Vláda předložila poslanecké sněmovně ke schválení novelu zákoníku práce, kterou se upravují některá pravidla v pracovněprávních vztazích. Jedná se mj. o úpravu pravidel pro rozvázání pracovního poměru, úpravu délky zkušební doby či zaměstnávání nezletilých osob. O tomto právním předpise jsme Vás již informovali v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc srpen 2024.
- Novela upravuje pravidla pro dání výpovědi z pracovního poměru. Podle novely by měla výpovědní doba nově běžet už ode dne doručení výpovědi z pracovního poměru druhé straně. V případě výpovědi z pracovního poměru z důvodu, že zaměstnanec nesplňuje předpoklady stanovené právními předpisy pro výkon sjednané práce nebo pokud nesplňuje požadavky pro řádný výkon této práce, nebo pokud zaměstnanec poruší povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahující se k vykonávané práci, by výpovědní doba pro takového zaměstnance nově měla být 1 měsíc. Pokud by byl se zaměstnancem rozvázán pracovní poměr dohodou nebo výpovědí z důvodu, že pozbyl zdravotní způsobilost vykonávat sjednanou práci pro pracovní úraz nebo nemoc z povolání, namísto odstupného by měl zaměstnanec nárok na jednorázovou náhradu při skončení pracovního poměru.
- Novela by taktéž měla prodloužit maximální délku zkušební doby. U běžného zaměstnance by nově měla být zkušební doba namísto stávajících 3 měsíců až 4 měsíce a u vedoucího zaměstnance místo aktuálních 6 měsíců až 8 měsíců. Rovněž by mělo být možné dohodou v zákonných limitech sjednanou zkušební dobu prodloužit. Zkušební doba by se ze zákona měla prodlužovat v případě, že zaměstnanec neomluvitelně zameškal práci.
- Nově by též mělo být umožněno zaměstnancům v pracovním poměru, kteří čerpají rodičovskou dovolenou, aby mohli vykonávat u stejného zaměstnavatele stejně druhově vymezenou práci jako v jejich hlavním pracovním poměru na základě uzavřené dohody o provedení práce či dohody o pracovní činnosti.
- Dle novely by měl být umožněn výkon závislé práce mladistvým od 14 let v období hlavních prázdnin. Mělo by se jednat pouze o lehké práce, zařazené do první kategorie dle zákona o ochraně veřejného zdraví. Tudíž by se jednalo o práce, při kterých není pravděpodobný nepříznivý vliv na zdraví. Rovněž by tímto mělo být umožněno mladistvým ve věku 15 až 17 let bez ukončení povinné školní docházky vykonávat lehké práce o hlavních prázdninách.

(2) NOVELA ZÁKONA O DŮCHODOVÉM POJIŠTĚNÍ

- Ve sbírce zákonů byla zveřejněna novela zákona o důchodovém pojištění, která přináší řadu změn v důchodovém systému, zejména změny týkající se věku odchodu do důchodu, minimální procentní výměry, výchovného nebo zpomalení růstu přiznávaných důchodů. O tomto právním předpise jsme Vás již informovali v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc květen 2024.
- Novela mění způsob určování věku odchodu do důchodu. Zavádí systém založený na propojení důchodového věku s demografickým ukazatelem naděje na dožití. Věk odchodu do důchodu každého ročníku se nově určuje podle naděje na dožití. Tento demografický údaj pro muže a ženy zvlášť poskytuje Český statistický úřad.
- Novelou rovněž dochází ke zvýšení minimální procentní výměry důchodu. Nově je tato výměra stanovena na 10 % průměrné mzdy. Zároveň by mělo v horizontu 10 let dojít k postupnému zpomalení růstu nově přiznaných důchodů, a to snížením úrovně zápočtu příjmů do první redukční hranice ze 100 % na 90 %.
- Novela taktéž omezuje paušální kompenzaci za přerušování kariéry při péči o dítě, tzv. výchovné. Nově už nebude výchovné přiznáváno za každé vychované dítě, jak je tomu doposud, ale budou na něj mít nárok pouze osoby, které vychovaly 3 a více dětí. Ocenění za první a druhé dítě bude nově probíhat pomocí fiktivních vyměřovacích základů. Jedná se o částku, která není příjmem započítatelným do vyměřovacího základu, ale při výpočtu procentní výměry se na ni bude hledět, jako by takovým příjmem byla. Jeho výše by se měla vyměřovat z vyměřovacího základu určeného pro daný rok, do kterého péče spadá.

(3) ZÁKON O JEDNOTNÉM MĚSÍČNÍM HLÁŠENÍ ZAMĚSTNAVATELE

- Vláda se v mezirezortním připomínkovém řízení zabývá návrhem zákona o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele (dále jen **JMHZ**), kterým by mělo dojít k vytvoření prostředku pro souhrnné plnění povinnosti zaměstnavatelů sdělovat údaje o sobě a svých zaměstnancích orgánům veřejné moci.
- JMHZ by bylo elektronické podání, které by zaměstnavatel používal pro sdělování hlášených údajů. Podání by tvořily tři části, přičemž první část by byla souhrnná a obsahovala by údaje vztahující se k zaměstnavateli. Druhá část by obsahovala údaje o výši pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti odváděného zaměstnavatelem. Třetí část by obsahovala zejména údaje týkající se jednotlivých zaměstnanců.
- Zaměstnavatelé by byli povinni podávat JMHZ v jednotném formátu, který stanoví vláda nařízením. Zaměstnavatel by mohl podání učinit pouze elektronicky, například prostřednictvím datové schránky nebo elektronickou aplikací portálu České správy sociálního zabezpečení (dále jen **ČSSZ**). Zaměstnavatelé by podávali JMHZ vždy do 20. dne následujícího kalendářního měsíce po měsíci, kterého se údaje věcně týkají.
- JMHZ by mělo nahradit a sjednotit velké množství formulářů, které jsou zaměstnavatelé povinni vyplňovat, mezi které například patří evidenční list důchodového pojištění od roku 2012, hlášení o zaměstnání poživatele předčasného starobního důchodu, potvrzení o studiu pro účely důchodového

pojištění, oznámení o nástupu do zaměstnání, případně o skončení zaměstnání.

- Zákon také počítá s vytvořením evidence zaměstnanců a evidence zaměstnavatelů, které povede ČSSZ. Zaměstnavatelé budou povinni přihlašovat do evidence sebe a své zaměstnance.

(4) NOVELA TRESTNÍHO ZÁKONÍKU A TRESTNÍHO ŘÁDU

- Poslanecká sněmovna v 1. čtení schválila novelu trestního zákoníku (dále jen **TZ**) a trestního řádu (dále jen **TR**), která by měla redefinovat podmínky pro ukládání alternativních trestů, posílit pravidlo kumulace trestů, snížit trestní represí a posílit oportunní prvky v rámci přípravného řízení a restorativní justici. O tomto právním předpise jsme Vás již informovali v monitoru právních předpisů a judikatury za měsíc listopad 2024.
- Novela by měla rozšířit možnosti ukládání peněžitých trestů, přičemž hlavním přínosem má být zjednodušení domožení se majetkových nároků poškozených. Peněžitý trest nebude možné uložit jako samostatný trest v případě zvláště závažných zločinů a trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. V případě podmíněného trestu by mělo být umožněno mimo přiměřených omezení korespondujících s trestem domácího vězení uložit omezení korespondující s trestem obecně prospěšných prací. Novela by také měla rozšířit katalog trestů ukládaných fyzickým osobám o trest zákazu plnění veřejných zakázek, účasti na veřejné soutěži nebo zákazu přijímání dotací, které lze nyní uložit pouze právnickým osobám.
- Rovněž se navrhuje posílit pravidlo kumulace trestů podle § 39 odst. 4 TZ tak, aby soud při ukládání nepodmíněného trestu odnětí svobody mohl tento trest uložit pod dolní hranicí trestní sazby s ohledem na výměru trestů, které byly pachateli již uloženy za jinou trestnou činnost. Taktéž se navrhuje snížení trestní represe některých hospodářských a majetkových trestných činů, samozásobitelů konopí, recidivní krádeže, zanedbání povinné výživy nebo propagace terorismu v podobě schvalování činu a vychvalování pachatele na sociálních sítích.
- V oblasti procesního práva se navrhuje zvýšit počet fakultativních důvodů pro zastavení trestního stíhání státním zástupcem. Dále se navrhuje více využívat restorativní postupy, zejména mediaci a narovnání. Nově by se nemělo nezahajovat trestní stíhání právnických osob, které se jeví pouze jako tzv. prázdna schránka. Tedy, že se jedná pouze o formálně zapsanou právnickou osobu, která nemá skutečné sídlo, zaměstnance nebo majetek. Účelnějším postupem je zrušení těchto právnických osob podle mimotrestních předpisů.

(5) NAŘÍZENÍ O OBECNÉ BEZPEČNOSTI VÝROBKŮ (GPSR)

- Dne 13. 12. 2024 nabylo účinnosti nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU), které stanovuje požadavky na obecnou bezpečnost výrobků. Nařízení má za cíl zvýšit míru ochrany spotřebitelů.
- Nařízení dopadá téměř na všechny výrobky, které jsou přímo nebo nepřímo určeny pro spotřebitele, vyjma například potravin, krmiv, živých rostlin a zvířat či léčivých přípravků. Nařízení rozděluje povinnosti do několika skupin dle jejich adresátů, kterými jsou výrobci, dovozci, distributoři, on-line prodejci a on-line tržiště.
- Skupina výrobců má nejvíce povinností, mezi které například patří povinnost provést interní analýzu

rizik všech výrobků, vypracovat technickou dokumentaci k výrobku, která musí být aktualizována. Pokud výrobce zjistí, že uvedený výrobek je nebezpečný, musí přijmout příslušná opatření a informovat dozorové orgány prostřednictvím portálu Safety Business Gateway, což je nový evropský portál pro oznamování nebezpečných výrobků a nehod.

- Dovozci musí zajistit, aby každý výrobek uváděný na trh splňoval požadavky na obecnou bezpečnost dle tohoto nařízení. Dovozce také musí zajistit, aby výrobce výrobku splnil všechny povinnosti, které vyplývají z tohoto nařízení pro výrobce. Pokud se dovozce domnívá, že výrobce na trh uvedl nebezpečný výrobek, tak musí stejně jako výrobci informovat dozorové orgány prostřednictvím portálu Safety Business Gateway.
- Distributoři jsou povinni zajistit, aby své povinnosti dle tohoto nařízení plnil výrobce i dovozce výrobku. Nařízení také zavádí omezení, že výrobek, na který se vztahuje toto nařízení, nelze uvést na trh, pokud neexistuje nějaký subjekt, který má sídlo v EU a který odpovídá za plnění povinností v souladu s tímto nařízením.

(6) NOVELA ŠKOLSKÉHO ZÁKONA A S TÍM SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

- Poslanecká sněmovna v 1. čtení schválila novelu školského zákona, kterou by mělo dojít k nastavení jednotných pravidel fungování podpůrných pedagogických pozic (školní psycholog, školní speciální pedagog) v základních školách běžného vzdělávacího proudu, možnosti indexace škol dle náročnosti poskytování vzdělávání vzhledem k socio-ekonomickým poměrům žáků a zavedení indexovaného financování.
- Novela zavádí institucionalizaci školních psychologů a školních speciálních pedagogů v běžných základních školách se 180 a více žáky. Školní psychologové a školní speciální pedagogové by se tím staly standardní součástí pedagogického sboru. Ředitel by byl povinen tento úvazek využít. Ve školách s menším počtem žáků bude školní psycholog, případně školní speciální pedagog, poskytovat podpůrné opatření v rozsahu úvazku 0,2 nebo 0,4 dle velikosti školy.
- Novela také navrhuje indexaci škol, tedy zohlednění náročnosti poskytovaného vzdělání v rámci financování školy. Vláda a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy by tak mělo možnost diferencovat objem finančních prostředků pro jednotlivé školy. Cílem této úpravy má být snížení nerovností mezi školami způsobenými nerovným složením žáků se sociálně-ekonomickým znevýhodněním, čímž by mělo dojít ke snížení počtu případů opakování ročníku, případně ke zvýšení míry dokončení základního a středního vzdělání.
- Dále novela doplňuje do zákona o pedagogických pracovnících pozici sociálního pedagoga, přičemž také stanovuje jeho potřebnou kvalifikaci.

(7) NOVELA ZÁKONA O SOUDECH A SOUDCÍCH A S TÍM SOUVISEJÍCÍCH ZÁKONŮ

- Poslanecká sněmovna v 1. čtení projednává novelu zákona o soudech a soudcích, kterou dochází ke zvýšení požadavků na další vzdělávání soudců a také k úpravě výpočtu výše peněžité pomoci obětem trestných činů.
- Novela by zavedla povinnost soudců předložit předsedovi soudu ke schválení návrh svého

individuálního plánu vzdělávání, který soudce vypracuje na období tří let. Soudce bude povinen plán předsedovi předložit nejpozději do 6 měsíců od jeho přidělení k danému soudu a následně vždy nejpozději 3 měsíce před uplynutím doby, na kterou byl plán schválen. Předseda soudu bude oprávněn individuální plán upravit s přihlédnutím k současnému či plánovanému zařazení soudce, případně s přihlédnutím ke znalostem a dovednostem soudce.

- Novela by také zavedla změnu výpočtu výše peněžité pomoci obětem trestných činů. Paušální částky by byly vázány na výši průměrné mzdy. Například nejnižší paušální částka by již nebyla 10.000,- Kč, nově by činila dvě pětiny průměrné mzdy.

(B) GDPR

(1) SPOLEČNOSTI META BYLA ULOŽENA POKUTA VE VÝŠI 251 MILIONŮ EUR

- Irský úřad pro ochranu osobních údajů udělil společnosti Meta pokutu ve výši 251 milionů EUR, tedy téměř ve výši 6,5 miliardy Kč. Úřad vydal své konečné rozhodnutí v návaznosti na vyšetřování porušení ochrany osobních údajů společností Meta v roce 2018. Porušení se v rámci Evropské unie dotklo přibližně 3 milionů uživatelských účtů na platformě Facebook.
- Mezi dotčené údaje patří zejména celá jména uživatelů, e-mailové adresy, telefonní čísla, adresy nebo také data narození. Porušením ochrany osobních údajů se dotčené údaje dostaly do rukou třetích stran, čímž bylo způsobeno riziko zneužití těchto údajů.

(C) JUDIKATURA

(1) UPLYNUTÍ LHŮTY PRO PODÁNÍ NÁVRHU NA VYSLOVENÍ NEPLATNOSTI USNESENÍ VALNÉ HROMADY (Usnesení NS sp. zn.: 27 Cdo 2064/2023)

- Nejvyšší soud se zabýval otázkou, kdy uplyne subjektivní lhůta pro podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady, respektive kdy započne její běh. Dle zákona o obchodních korporacích je nutné návrh podat do 3 měsíců ode dne, kdy se případný navrhovatel o usnesení valné hromady dozvěděl nebo mohl dozvědět a zároveň nejpozději do jednoho roku od přijetí rozhodnutí. V daném případě byl podán návrh šest měsíců po konání valné hromady, na které bylo usnesení přijato.
- Navrhovatel se valné hromady nezúčastnil i přes to, že byl řádně a včas pozván. Součástí pozvánky na valnou hromadu byl mimo jiné návrh usnesení, které následně valná hromada přijala. Pozvánka na valnou hromadu byla poskytovateli poštovních služeb předána více než 15 dní před konáním valné hromady a byla zaslána na adresu navrhovatele uvedenou v seznamu společníků. Navrhovatel nebyl na adrese zastížen a zásilku s pozvánkou a návrhem usnesení valné hromady si ani nevyzvedl ve lhůtě poskytnuté poskytovatelem poštovních služeb. Zásilka tedy byla poskytovatelem poštovních služeb vrácena společnosti.
- Nejvyšší soud dospěl k závěru, že tříměsíční lhůta pro podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady začala navrhovateli běžet ode dne konání zasedání valné hromady, neboť

navrhovatel byl řádně a včas pozván, přičemž součástí pozvánky byl také návrh usnesení. Přijaté usnesení se tedy do navrhovatelovi dispozice dostalo ještě před konáním valné hromady. Navrhovatel se mohl zúčastnit valné hromady a hlasovat proti usnesení, o kterém věděl, respektive mohl vědět, že bude předmětem hlasování. Navrhovatelův návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady tedy byl podán po uplynutí jeho subjektivní lhůty a z toho důvodu byl zamítnut.

KONTAKT

TAUBEL LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Sokolovská 68/105, 186 00 Praha 8 - Karlín

OFFICE@TAUBELLELEGAL.COM

+420 226 251 055

Taubellegal
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ